

Zo života KST

Nové turistické útulne v NP Poloniny

V severovýchodnom cípe Slovenska pribudli v minulom roku štyri nové prístrešky. Sú umiestnené popri trase červenej turistickej značky, súběžnej so slovensko-poľskou štátnou hranicou, ktorá vedie po hrebeni Beskýd cez územie Národného parku (NP) Poloniny na približne 50 km dlhom úseku od obce Osadné po trojhraničný Kremeneč (1 210 m n. m.). V katastrálnych obciach Stakčín, Runina, Zboj a Nová Sedlica ich dala vybudovať Štátna ochrana prírody SR v rámci projektu Rozvoj ochrany prírody a chránených území v slovenských Karpatoch. Turisti v nich môžu prenocovať bez obáv, že porušia zákon o ochrane prírody a krajiny. Kto putuje z Ruského sedla smerom na Ďurkovec a nevládze dôjsť k prístrešku v sedle pod Čierťažou, môže zísť do obce Runina, kde prenocuje. Podobnou zastávkou medzi sedlom pod Čierťažou a Kremencom je útulňa v Zboji. Vo vnútri jednoduchých drevených stavieb nie je nijaký nábytok, na podlahu sa zmestí do desať nočlážnikov. V tomto roku chce vedenie NP Poloniny vybaviť prístrešky kronikou. Zápisy ubytovaných budú dokumentovať obsadenosť

týchto útulní počas turistickej sezóny. Riaditeľ NP Poloniny Mário Perinaj sa vyjadril, že za poskytnutie strechy nad hlavou správa NP požaduje od turistov len to, aby sa k tunajšej prírode správali šetrne a s úctou a aby odpadky nenechávali popri chodníku, ale odniesli si ich so sebou. Národný park Poloniny je na Slovensku najmladší, vznikol v roku 1997. Nesie názov podľa rusínskeho pomenovania horských lúk, vytvorených ľudskou činnosťou, no jeho pýchou sú bukové pralesy. Spolu s prírodným chráneným územím Poľska a Ukrajiny je súčasťou Medzinárodnej biosférickej rezervácie Východné Karpaty. Okrem bohatstva flóry a fauny sem turistov láka aj architektúra (drevené kostolíky – cerkve zo 17. a 18. storočia, zapísané v zozname kultúrneho dedičstva UNESCO), a nočná tma bez svetelného smogu, ideálna na pozorovanie hviezdnej oblohy.

(dv)

Chodník Štefana Baniča

V roku 2016 pokračovala spolupráca KST s vedením Trnavského samosprávneho kraja už tradične aj vyznačením pomenovanej turistickej trasy. Vďaka dotácii bola žltá trasa TZT 8109b zo Smoleníc cez Jahodník na Čiernu skalu preznačená na Chodník Štefana Baniča. Cez leto sme obnovili pásové značenie, na jeseň sme vymenili tabuľky a smerovky. Chodník sme slávnostne otvorili v sobotu 12. novembra 2016 na Jahodníku v snehovej fujavici. Na otvorení sa zúčastnili riaditeľ Sekcie regionálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja JUDr. Marek Turanský, starosta Smoleníc Anton Chrvála a skupinka skalných turistov, KST zastupoval člen výkonného výboru Ing. Miroslav Herchl, rodinu Baničovcov reprezentoval pán Peter Wagner – manžel pravnučky Štefana Baniča. Po krátkych príhovoroch a prestrihnutí pásky sme sa trasou chodníka vybrali do Smoleníc. Počasie nám náladu nepokazilo, naopak, ako správni turisti sme si pochvaľovali – neprášilo sa, ani muchy neotravovali.

Štefan Banič, rodák z Neštichu (dnes súčasť Smoleníc), v roku 1907 odišiel za prácou do USA. Veľmi sa zaujímal o letectvo. Hoci nemal technické vzdelanie, zostrojil funkčný letecký padák, na ktorý mu v roku 1914 udelili americký patent. Z vynálezu nezbohatol, v roku 1920 sa vrátil domov do rodnej obce, pracoval ako murársky majster. Zaujímavosťou je, že jeho syn Ján Banič v roku 1930 spolu so súrodencami Vajsáblovcami objavil podzemné priestory jaskyne Driny, dnes hlavnej turistickej atrakcie na novo pomenovanom chodníku. Na tomto krásnom úseku je súbeh turistickej značky a speleologického náučného chodníka. Ide o zaujímavú oblasť Malých Karpát, ktorú sa oplatí navštíviť.

Vladimír Chrapčiak,

predseda Komisie značenia regiónu Trnava

▲ Otvorenie Chodník Štefana Baniča (sprava Miroslav Herchl, Marek Turanský a Anton Chrvála)

Kalendár podujatí KST 2017

Pre všetkých priateľov prírody Slovenska a vyznávačov celoročnej turistiky sme pripravili Kalendár podujatí KST 2017, vyšiel v náklade 3 000 kusov. Ďakujeme všetkým prispievateľom,

ktorí doň prihlásili svoje podujatia, ako aj fotografom, ktorí nám bez nároku na honorár umožnili ilustrovať publikáciu nádhernými fotografiami z rôznych končín Slovenska. V kalendári nájdete prehľadne zoradených viac než tri stovky podujatí, chronologicky aj podľa regiónov, ako aj informácie o činnosti a zameraní Klubu slovenských turistov. Predstavuje odborné sekcie, regionálnu štruktúru aj partnerské organizácie turistov v okolitých krajinách. Dozviete sa o výhodách členov Klubu slovenských turistov, ako sa stať členom, ako postupovať pri zakladaní nového miestneho odboru/klubu KST. Kalendár teda nie je určený len aktívnym turistom, využívame ho ako svoju vizitku na propagáciu Klubu slovenských turistov pri stretnutiach s partnermi, novinármi, predstaviteľmi štátnej správy a miestnej samosprávy, štátnej ochrany prírody i ďalších významných inštitúcií a podnikateľských subjektov. V prvej polovici januára bude kalendár distribuovaný na takmer 500 adries miestnych odborov/klubov a regionálnych združení KST. Medzi turistov sa tak dostane limitovaný počet kusov. Kto chce získať vlastný výtlačok, môže si ho objednať na adrese ustredie@kst.sk (cena 2 € + poštovné). Uvítame spätnú väzbu od užívateľov, vrátane námietok na ďalšie doplnenie a obohatenie obsahu.

Michal Hučko,
predseda propagačnej komisie KST

INZERCIA:
Kúpim Krásky Slovenska, ročník 1930.
Kontakt: Ján Lajčiak, tel.: 0944 403 443

Lesníckym chodníkom Jozefa Dekreta Matejovie 2016

Tretí októbrový víkend si už pomaly získal v kalendári podujatí stabilné miesto na spoločné podujatie lesníkov a turistov Lesníckym chodníkom Jozefa Dekreta Matejovie.

Podujatie, ktoré nesie meno priekopníka moderného lesného hospodárstva Jozefa Dekreta Matejovie, spája lesníkov a turistov, a tak šíri posolstvo Dekretovej celožitovnej práce vo všetkých regiónoch Slovenska. Tretí ročník tohto podujatia zamerali lesníci a turisti na Oravu, spoločne vyšli na Pilsko – druhý najvyšší vrch Oravských Beskýd.

Východiskovým bodom prechodu bola horáreň Randová, prístupná z obcí Mútne a Oravské Veselé. Podujatie otvorili spoločne riaditeľ, poverený riadením Odštepneho závodu Námestovo, štátneho podniku Lesy SR, Igor Zboja, vedúca Lesníckeho a drevárskeho múzea Ľubica Miľanová a predseda pešej sekcie Klubu slovenských turistov Jindrich Racek. Úvodné slová boli venované bohatej lesníckej histórii, ktorá je nezanebateľnou súčasťou kultúrneho dedičstva nášho národa. Hovorilo sa nielen o Jozefovi Dekretovi (1774 – 1841), ale aj o jeho kolegovi Wiliamovi Rowlandovi (1814 – 1888), ktorý pôsobil v oravskom regióne. Bol významným lesníckym odborníkom a vrchným lesmajstrom lesov Oravského komposesorátu. Zaslúžil sa o výstavbu vodných priehrad – tajchov, lesnej železničky, budovanie lesných ciest, piliarických závodov s parnými pílamami, ale predovšetkým podľa jeho pokynov zalesnili viac ako 30 % všetkej výmery oravských lesov a ochránili lesy na hornej hranici lesa výberovým spôsobom ťažby. Bolo nám ctou pripomenúť úctyhodné aktivity a skutky tohto lesníka. Účastníkov podujatia pozdravili aj prítomní páni starostovia blízkyh obcí, Marián Murín z Mútneho a Albín Maslaňák z Oravského Veselého a zapriali vydarenú akciu.

Svieže oravské ráno sľubovalo krásny deň a naozaj taký aj bol. Slnko svietilo a hrialo, akoby ani nebolo predošlých pár sychravých, zasnežených a veterných dní. Trasa prechodu viedla po Lesníckom náučnom chodníku Pilsko a v lokalite Dudová nadväzovala na turistický chodník. Výstup bol stredne náročný a ponúkal zaujímavé informácie na tabuliach lemujúcich cestu, zdravý doping v podobe množstva čučoriedok a vo finále krásne výhľady do širokého okolia. Prevýšenie cca 700 metrov zvládli všetci účastníci a na vrchole sme napriek vetru absolvovali spoločné fotenie. Bolo milým gestom, že tí najrýchlejší ochotne počkali na posledných, aby bola pamätná fotografia úplná.

Cesta späť okruhom cez kosodrevinu pripomínala jarnú lyžovačku. V cieľi všetci dostali pamätný list a malý darček. Podujatie oficiálne ukončili slová poďakovania účastníkom aj organizátorom a člen výkonného výboru KST Vlado Gábriš vyjadril želanie turistov rozšíriť a zintenzívniť spoluprácu so štátnym podnikom Lesy SR.

Štvrtý ročník nášho spoločného podujatia nás zavedie do Haluzickej tiesňavy neďaleko Bošáče. Nezabudnite si v kalendári rezervovať jeho dátum – 22. októbra 2017.

Lesu a turistike zdar!

Miriám Turayová,

Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene

VV KST informuje

Výkonný výbor KST rozhodol o zvolaní riadneho valného zhromaždenia Klubu slovenských turistov. XVIII. VZ KST sa uskutoční v termíne 24. a 25. 3. 2017 v priestoroch SOŠ stavebnej, Tulipánova 2 v Žiline.

Osobnosti

Na začiatku roka si pripomíname osobnosti z histórie slovenskej turistiky, ktorých okrúhle výročie narodenia alebo úmrtia pripadá na rok 2017:

Edmund Viliam Téry
(4. 7. 1856 – 11. 9. 1917)
100. výročie úmrtia

Beloslav Hajts
(11. 1. 1872 – 11. 9. 1926)
145. výročie narodenia

Rudolf Těsnohlídek
(7. 6. 1882 – 12. 1. 1928)
135. výročie narodenia

Juraj Janoška
(16. 10. 1882 – 23. 4. 1945)
135. výročie narodenia

Ivan Houdek
(13. 1. 1887 – 24. 1. 1985)
130. výročie narodenia

Ján Bojmír
(23. 10. 1887 – 15. 2. 1979)
130. výročie narodenia

Viliam Pauliny
(20. 12. 1877 – 1945)
140. výročie narodenia

František Lipták
(29. 9. 1894 – 7. 11. 1967)
50. výročie úmrtia

Mikuláš Mlynářčík
(6. 12. 1894 – 5. 11. 1977)
40. výročie úmrtia

Alojz Lutonský
(4. 11. 1905 – 17. 7. 1997)
20. výročie úmrtia

Oldřich Bohata
(27. 4. 1912 – 19. 6. 1997)
105. výročie narodenia
20. výročie úmrtia

Cyril Koreň

(4. 7. 1917 – 14. 12. 1987)
100. výročie narodenia / 30. výročie úmrtia

Albert Kelemen

(30. 1. 1922 – 1. 9. 1985)
95. výročie narodenia

Z kalendára KST

29. január

50. prejazd Skorušinou

OKST Nižná • 25 km, lyžiarska turistika • Ján Šimák, 0907 823 541, kst@nizna.sk, www.kst.nizna.sk

4. február

40. prejazd Kysuckou vrchovinou

ŠKT Kysucké Nové Mesto • 10, 15, 25, 35 km, lyžiarska turistika • František Žabka, 0904 851 972, frazabka@gmail.com, www.sktknm.sk

25. Biela stopa Krušetníckym chotárom

KST Krušetnica • 20 km, lyžiarska turistika • Anna Rončáková, 0911 656 343, anka.haha@centrum.sk

12. február

40. zimný prejazd Ondavskou vrchovinou

KST Slávia Stropkov • 20 km, lyžiarska turistika • Ján Vereščák, 0915 182 651, jverescak@centrum.sk

18. februára

60. lyžiarsky prechod Muránskou planinou

KST Rimavská Sobota • 37 km • Štefan Tóth, 0905 461 913, stevo.toth50@gmail.com